

נוכחות הזיכרון

לזכרה של אלכסנדרה מירון טנססקו

השואה איננה סיוט אישי שלי, אולם הווייתי כאיש-רוח וכיוצר מחייבת אותי למעורבות, מכיון שאינני יכול להיוותר אדיש או סתם צופה לנוכח המוות והרג ההמונים.

המיצב המוצג כאן הינו בכיו של הפרט הבודד ובכיו של האחד המזדהה עם הכלל. אני מתמקד בזהות היחיד ובהוויות היחידים, בגורלות שנשברו ואשר, כל אחד בפני עצמו, נשא בחובו את הפוטנציאל של גורל

מואר (או טבעי/נורמלי) ושל הגשמה אפשרית.

מקורה של חמלת האחים בהיסטוריה האישית שלי, דרך אנשים שהכרתי אי-פעם, שורדי אושביץ, ידידי משפחתי לצדם גדלתי בילדותי בקלוז'; אולי היא התשובה לשאלה התמימה, אותה שאל הילד שהייתי:

מדוע כתוב לך מספר על היד?

המספר עורר את המהלך האמנותי שלי

סמל הקופסה כמקלט - עשויה מעץ שזיף עתיק בן 100 שנה – איננו מקרי. הענקתי לעצים שפעם פרחו ונתנו פרי משימה חדשה- להמשיך! תחילה הפכתי עץ פשוט , שגם הוא שנדון לשריפה , לחפץ בסדנא

שלי. אחר כך, דרך תערוכה זאת, שילחתי אותו לחופשי, אל הוויה אמנותית.

החפץ שנוצר כך קיבל על עצמו לספר שוב ושוב סיפור; משהו שבעבר היו צעקות ובכי הופך ביצירותי לחומר.

ייצוג הבכי והצעקות באמצעות דימויים דן-ממדיים איננו עודף, אלא זוהי חזרה דרך ייצוג של תוכן אחר: אשמת המין האנושי איננה מסתיימת, היא גדלה. דרמות אלו יכולות לשנות את המציאות שלנו. הן

חייבות לעשות זאת!

כאבנים המונחות על מצבות-קבורה, חפצים אלו מסמנים מרחב של כאב ומכילים, כקופסאות-תהודה אילמות, מקהלת צלילים הממתינים לתחיה. במקום הסימנים המונחים במשכן של מנוחת-עולמים, אני

שולח לעולם את הסימנים שלי – כדי שיגנו מפני השכחה ויחזקו את הזיכרון!

אומרים, כי ייעודו של העם היהודי הוא לשאת את הסבל; אני מאמין כי בראש וראשונה, הוא נועד לשרוד.

לאחר השואה, שום דבר לא נשאר וגם לא יהיה אותו הדבר. ההווה מעיד על כך.

המחווה האמנותי שלי, נוכחותי כאן היא " יד על הכתף", קול המצטרף באורח סמלי למקהלת לחישות כואבות, גוף של סימבולים דרכם אני מסמן את מרחב הכאב, הסולידריות והאנושיות.

Prezența Memoriei

În amintirea Alexandrei Miron Tanasescu

Holocaustul nu este **coșmarul** meu personal, dar condiția mea de intelectual și creator mă obligă la implicare, pentru că nu pot fi indiferent sau simplu spectator în fața morții și genocidului.

Instalația de față este în fapt un **lamento solitar și solidar**. Focalizez individul și individualitățile, destinele care au fost curmate și care, inițial, fiecare în parte au purtat latent vectorul unui destin senin (sau firesc/normal) și a unei posibile desăvîrsiri și împliniri.

Compassiunea fraternă își are originea în istoria mea personală, prin oamenii pe care i-am cunoscut cândva, supraviețuitori de la Auschwitz, prieteni ai familiei mele cu care am copilărit la Cluj; este poate răspunsul la întrebarea naivă pe care, copilul ce eram le-a pus-o lor: ***de ce scrie un număr pe mâna ta?***

Numărul a declanșat resortul acestui demers

Simbolul ***cutiei ca adapost*** - făcut din lemn de prun vechi de 100 de ani - nu este întâmplător. Pomilor care odata infloreau și dădeau rod le-am dat o nouă **misiune**, aceea de a continua! Am transfomat un simplu lemn sortit și el focului, întâi în piesa din atelierul meu și apoi, prin această expoziție, i-am dat drum liber, spre opera de artă.

Obiectul astfel creat, a preluat o poveste pe care o repovestește ; ceva ce altădată erau strigăte și lacrimi se materializează în lucrările mele. Reluarea lor prin imagini bidimensionale nu este *redundantă* ci este repetarea prin reprezentare a unui alt înțeles: vinovăția genului uman nu se sfârșește - ea sporește iar aceste drame pot transforma realitatea noastră. Trebuie să o facă!

Precum pietrele ce se aseză pe locul trecerii în neființă, aceste obiecte marchează un **teritoriu al durerii** și contin în ele, ca niste **cutii-de-rezonanță mute**, un cor de sunete ce asteaptă să fie trezite la viață. În locul semnelor asezate pe locul odihnei veșnice, eu trimit în lume *semnele* mele - **să apere de uitare și sporească amintirea!**

Se spune că poporul evreu ar avea vocația suferintei; eu cred că are, întâi de toate, misiunea de a supraviețui.

După Holocaust nimic nu a mai fost și nici nu va mai fi la fel. Istoria a demonstrat-o. Presentul o afirmă.

Gestul meu artistic, prezenta mea aici este o ”mână pe umar”, un glas care se alătură simbolic unui cor de șapte îndurate, **un trup de simboluri prin care marchez teritoriul durerii, al solidarității și al omeniei.**